

## Underbilag 1 til bilag 3.

Ad skrivelse af 13. december 1957 fra folketingets udvalg angående skolelovsforslagene.

*Spørgsmål 1:*

Det ønskes oplyst, hvilke økonomiske konsekvenser de i lovforslagets § 10 foreslåede bestemmelser vil medføre.

*Svar:*

Før dette spørgsmål søges besvaret, finder jeg det under henvisning til de i lovforslaget anførte bemærkninger til den omhandlede bestemmelse rigtigst at henvende opmærksomheden på, at den ifølge § 12, stk. 1, i folkeskoleloven gældende regel er den, at gennemsnitsbørnetallet i en skole skal nedbringes, når det i to på hinanden følgende kalenderår har overskredet 33 for skoler i købstæderne og 35 for skoler i landkommunerne, og at det endvidere ifølge folkeskolelovens § 12, stk. 3, gælder, at klasserne i eksamensmellemsskolen, de to øverste klasser i den eksamensfri mellemsskole og hovedskolens øverste klasse kan forlanges delt, når elevtallet overskrider 30. Disse klasser må ikke medregnes ved beregningen af gennemsnitsbørnetal efter § 12, stk. 1.

I de i de foregående folketingsamlinger fremsatte forslag til lov om ændringer af lov om folkeskolen var der ikke optaget forslag om ændring af den gældende folkeskolelovs bestemmelser om antallet af elever i klasserne. En sådan nedsættelse ansås ganske vist også dengang for ønskelig, men lovforslagene omfattede principielt kun forslag vedrørende ændringer af skolens struktur samt ajourføring med bestemmelser i forskellige siden 1937-loven gennemførte love. Derimod indeholdt det af venstre i efteråret 1955 fremsatte forslag til en ny folkeskolelov forslag om nedsættelse af de i gældende lovs § 12, stk. 1, fastsatte gennemsnitstal til 30, og under behandlingen af det i efteråret 1956 fremsatte lovforslag fremsatte undervisningsministeren over for det pågældende folketingsudvalg forslag om en tilsvarende nedsættelse samt om en yderligere nedsættelse til 29 om 5 år og til 28 om yderligere 5 år.

Det er dette forslag, der er indarbejdet i det i indeværende folketingsssamling fremsatte lovforslag.

Forslaget er et udtryk for, at det må anses for ønskeligt at imødekomme de bl. a. fra lærerorganisationernes side fremsatte ønsker om en nedsættelse af elevtallene i klasserne, hvilket formentlig er almindelig anerkendt. Ved udformningen af den foreslåede ændrede bestemmelse har man ikke forsøgt at beregne de økonomiske konsekvenser af denne, men er nærmest gået ud fra, at nedgangen i børnetallet i skolerne, efterhånden som de store fødselsår har gennemgået folkeskolen, i de fleste kommuner kunne muliggøre den foreslåede moderate forbedring uden udgiftsforøgelse. Det bemærkes i øvrigt, at det formentlig ville være ønskeligt, om man kunne forlade den nuværende gennemsnitsberegning, efter hvilken urimeligt høje elevtal lovligt kan forekomme i enkelte klasser, men den allerede foreslåede nedsættelse vil dog betyde en ikke uvæsentlig forbedring, selv om reglen om gennemsnitsberegningen bibeholdes.

Det følger af sagens natur, at det nu af det ærede folketingsudvalg stillede spørgsmål ikke vil kunne besvares med sikkerhed, da de faktiske virkninger af de foreslåede bestemmelser afhænger af en række faktorer, hvoraf nogle endnu ikke kendes.

Til belysning af spørgsmålet og spørgsmålene 2 a) og b) har statskonsulenten vedrørende folkeskolen og seminarierne indhentet en række oplysninger fra samtlige amtsskolekonsulenter og fra samtlige købstæder og har på grundlag af det således tilvejebragte materiale udarbejdet dels en redegørelse vedrørende amterne, dels en redegørelse vedrørende købstæderne.

Idet jeg med hensyn til de nærmere detaljer henviser til de pågældende redegørelser, der medfølger som bilag til nærværende besvarelse, skal jeg her anføre de resultater, statskonsulenten kommer til.

I amterne (eksklusiv omegnskommunerne ved København og Århus) må opfyldelsen af kravene i folkeskoleloven af 1937 på basis af de fra amtsskolekonsulenterne indhentede oplysninger skønnes